

22 Αυγούστου, 1991

[Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΡΕΝΑ ΑΔΑΜΙΔΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΔΑΤΟΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ,

Καθ' ου η αίτηση,

(Υπόθεση Αρ. 118/90).

Διοικητική Πράξη — Νομοθετικό καθεστώς — Διέπεται από την νομοθεσία που ισχύει κατά τον χρόνο λήψεώς της — Νοουμένου ότι δεν υπάρχει παράλογη καθυστέρηση από τη διοίκηση στην εξέταση της σχετικής αίτησης — Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας Κανονισμοί του 1988, ΚΔΠ 132/88 — Αίτηση για υδροδότηση γίνεται τον Αύγουστο του 1989 — Ορθά τα δικαιώματα υδροδότησης υπολογίστηκαν με βάση την ΚΔΠ 132/88 και όχι την ΚΔΠ 203/87 που ίσχυε όταν υποβλήθηκε αίτηση για διαχωρισμό των ιδίων οικοπέδων .

5

Η αιτήτρια, η οποία είχε υποβάλει στο Δήμο Στροβόλου αίτηση διαχωρισμού ακίνητης ιδιοκτησίας της σε οικοπέδα το 1987, προσέβαλε με την προσφυγή της αυτή την απόφαση του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας να απορρίψει αίτημά της για μείωση των δικαιωμάτων υδροδότησης αριθμού διαχωριζομένων οικοπέδων της ημερομηνίας 1/12/1989.

10

15

Το αίτημα της για μείωση των δικαιωμάτων υδροδότησης βασίστηκε στον ισχυρισμό της ότι ο υπολογισμός των δικαιωμάτων δεν θάπρεπε να είχε γίνει βάσει των Κανονισμών που ίσχυαν την ημέρα υποβολής της αίτησης για υδροδότηση αλλά των Κανονισμών που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης στο Δήμο Στροβόλου για διαχωρισμό της ιδιοκτησίας της σε οικοπέδα.

20

Προς υποστήριξη δε της πιο πάνω άποψης ανέφερε πως η καθυστέρηση έκδοσης της πιο πάνω άδειας διαχωρισμού δεν οφειλόταν στην ίδια αλλά στα διάφορα αρμόδια Τμήματα της Δημοκρατίας. Επίσης ισχυρίστηκε ότι η μέχρι τότε πρακτική που ακολουθείτο ήταν να υπολογίζονται τα δικαιώματα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για διαχωρισμό.

25

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

(1) Δεν αποδείχτηκε οποιοδήποτε θέμα καθιερωμένης πρακτικής από την αιτήτρια που είχε το βάρος απόδειξης αλλά εν πάση περιπτώσει ο τερματισμός μιας τέτοιας πρακτικής δεν αποτελεί παράβαση οποιασδήποτε γενικής αρχής διοικητικού δικαίου.

- 5 (2) Η διαβίβαση μιας αίτησης διαχωρισμού οικοπέδων από την αρμόδια Αρχή κάτω από τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομικών Νόμο προς το όργανο που υποδεικνύεται σε αυτή, ότι θα προσφέρει την υδροδότηση, δεν καθορίζει τα δικαιώματα που θα καταβληθούν από τον αιτητή στον προμηθευτή του ύδατος αλλά
- 10 πιστοποιεί την ικανοποίηση της απαίτησης της σχετικής διάταξης του πιο πάνω Νόμου για την ύπαρξη υδατοπρομήθειας. Η αιτήτρια αποτάθηκε για υδροδότηση τον Αύγουστο του 1989 και επομένως ορθά έγινε ο υπολογισμός των δικαιωμάτων με βάση τους
- 15 Κανονισμούς που ίσχυαν το χρόνο εκείνο, δηλαδή αυτοί που περιέχοντο στην ΚΔΠ 132/88. Μία διοικητική απόφαση διέπεται από το δίκαιο που ισχύει κατά το χρόνο λήψης της, νοουμένου ότι δεν υπάρχει παράλογη καθυστέρηση από τη διοίκηση στην εξέταση της σχετικής αίτησης.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

- 20 *Αναφερόμενες υποθέσεις:*

Panos Lanitis and Sons v. The Republic (1973) 3 CLR 667.

Argyrou and Others v. The Republic of Cyprus (1983) 3 CLR 474.

Pamboris and Another v. The Republic (1986) 3 CLR 877.

- 25 *Kouyoumdjian (Properties) Ltd v. Strovolos Municipality (1987) 3 CLR 763.*

Christodoulides and Others v. The Republic (1987) 3 CLR 868.

Lordos v. The Republic (1968) 3 CLR 427.

Loiziana Hotels Ltd v. Municipality of Famagusta (1971) 3 CLR 466.

- 30 **Προσφυγή.**

Προσφυγή εναντίον της άρνησης του Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας να μειώσει τα δικαιώματα υδροδότησης αριθμού διαχωριζομένων οικοπέδων της αιτήτριας.

Α. Μαρκίδης, για την αιτήτρια.

- 35 *Γ. Τριανταφυλλίδης, για το καθ' ου η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή της αυτή η αιτήτρια ζητά από το Δικαστήριο δήλωση ότι η διοικητική πράξη και/ή απόφαση του καθ' ου η αίτηση Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας, στη συνέχεια το Συμβούλιο, με την οποία απορρίφθηκε αίτημα της αιτήτριας για μείωση των δικαιωμάτων υδροδότησης αριθμού διαχωριζομένων οικοπέδων της, είναι άκυρη και δεν έχει οποιοδήποτε έννομο αποτέλεσμα. 5

Η αιτήτρια υπέβαλε αίτηση διαχωρισμού σε οικόπεδα των τεμαχίων 106 και 107 του Φύλλου/Σχεδίου XXX/6W1 και WII στην περιοχή Στροβόλου. 10

Ο Δήμος Στροβόλου σαν η αρμόδια Αρχή κατά την εξέταση της αίτησης αυτής ζήτησε στις 22 Αυγούστου, 1987, από το Συμβούλιο τον υπολογισμό του για τα έξοδα και τα δικαιώματα υδατοπρομηθείας για την υδροδότηση στα υπό διαχωρισμό τεμάχια τα οποία θα διαχωρίζονταν σε εικοσι-τρία οικόπεδα. Το Συμβούλιο, με βάση τους υφιστάμενους τότε περί Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας Κανονισμούς του 1987, Κ.Δ.Π. 203/87, καθόρισε σαν δικαιώματα υδατοπρομηθείας το ποσό των £3,450.- σύμφωνα με τον προϋπολογισμό που υπέβαλε (Τεκμήριο 1), δηλαδή £150.- ανά οικόπεδο. 15 20

Στις 3 Αυγούστου, 1989, ο Δήμος Στροβόλου υπέβαλε και πάλιν στο Συμβούλιο το φάκελο για σκοπούς υπολογισμού των εξόδων και των δικαιωμάτων υδατοπρομηθείας και αυτό σύμφωνα με τους Κανονισμούς που ίσχυαν τον Αύγουστο του 1989, που περιείχονταν στην Κ.Δ.Π. 132/88, όρισε τα δικαιώματα στο ποσό των £13,800.- (Τεκμήριο 2), δηλαδή £600.- ανά οικόπεδο. 25

Το Συμβούλιο, με επιστολή του (Τεκμήριο Α) της 1ης Δεκεμβρίου 1989, πληροφόρησε την αιτήτρια ότι, αναφορικά με το αίτημα της για αναθεώρηση των πληρωτέων δικαιωμάτων στον πιο πάνω διαχωρισμό, αφού μελέτησε το θέμα, κατά τη συνεδρία του στις 22 Νοεμβρίου 1989, αποφάσισε ότι τα δικαιώματα που ζητήθηκαν από αυτό ήταν σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς και θα έπρεπε 30 35

να καταβληθούν εξ ολοκλήρου. Την καλούσε δε όπως επιπρόσθετα προς το ποσό των £3,450 που είχε ήδη καταβάλει στις 9 Αυγούστου 1989, προβεί άμεσα και στην κατάθεση του υπόλοιπου ποσού των £10,350.-.

5 Αυτή η επιστολή ήταν σε απάντηση της επιστολής της αιτήτριας μέσω του δικηγόρου της ημερομηνίας 21 Ιουλίου 1989, με την οποία ζητούσε να καθοριστούν μειωμένα δικαιώματα υδροδότησης για τα διαχωριζόμενα οικόπεδα για τους πιο κάτω λόγους.

10 "1. Όταν υπεβλήθη η αίτηση διαχωρισμού υπό της αιτήτριας, βάσει των τότε ισχυόντων Κανονισμών τα δικαιώματα ήσαν £150.- δι' έκαστον διαχωριζόμενον οικόπεδον.

15 2. Η καθυστέρησης εκδόσεως σχετικής αδείας διαχωρισμού στην Αιτήτρια, οφείλεται εις αδικαιολόγητον καθυστέρηση εξετάσεως της υποθέσεως, στα διάφορα Αρμόδια Τμήματα της Δημοκρατίας και σε καμίαν υπαιτιότητα της αιτηρίας.

20 3. Λόγω των άνω καθυστερήσεων εμεσολάβησε εν τω μεταξύ τροποποίηση του Κανονισμού του Συμβουλίου Υδατοπρομηθείας Λευκωσίας και αύξηση των δικαιωμάτων.

25 4. Υποβάλλω προς υμάς ότι είναι βασική αρχή δικαιοσύνης η εφαρμογή των παλαιών μειωμένων δικαιωμάτων και όχι τα αυξημένα γιατί αν ισχύσουν τα τελευταία, το Τμήμα σας θα εφαρμόσει άδικα και τιμωρητικά μέτρα για την αιτήτρια που έγκαιρα έλαβε όλα τα κατάλληλα διαβήματα προς προώθηση της αιτήσεως της και δεν είναι υπαίτιος δια την πληρωμήν μερικών χιλιάδων λιρών επι πλέον των παλαιών ισχυόντων δικαιωμάτων."

30

Είναι η εισήγηση της αιτήτριας ότι ο Δήμος Στροβόλου δεν είχε δικαίωμα να ενεργήσει όπως ενήργησε δηλαδή μια και καθορίστηκε ως δικαίωμα υδατοπρομηθείας το ποσό

των £3,450.-, να υποβάλει εκ νέου το φάκελο στο Συμβούλιο στις 3 Αυγούστου 1989, μετά την τροποποίηση και τη θέσπιση νέων Κανονισμών σχετικά με τα δικαιώματα υδατοπρομήθειας οπότε και ορίστηκαν τα τέλη στο ποσό των £13,800.-. Αυτή δε η νέα πράξη του Συμβουλίου ισοδυναμούσε με ανάκληση της παλαιάς νόμιμης πράξης του. Μια δε και επρόκειτο περί νόμιμης πράξης δεν υφίστατο σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου λόγος ανάκλησης. Επιπλέον, ότι το κύρος μιας διοικητικής πράξης κρίνεται με βάση το νομικό καθεστώς που ίσχυε την ημέρα της έκδοσης της και με βάση τη γενική νομολογιακή αυτή αρχή το Συμβούλιο δεν είχε δικαίωμα και/ή εξουσία να επιβάλλει τέλη τα οποία θεσπίστηκαν μετά την έκδοση της πρώτης εκτελεστής διοικητικής πράξης.

Είναι η θέση του Συμβουλίου ότι σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς ο υπολογισμός των δικαιωμάτων γίνεται όταν ο αιτητής υποβάλει αίτηση στο Συμβούλιο για υδροδότηση, και στη συγκεκριμένη περίπτωση η αιτήτρια για πρώτη φορά αποτάθηκε στο Συμβούλιο για υδροδότηση στις 9 Αυγούστου, 1989, όταν κατέβαλε το ποσό των £3,450.-, όπως φαίνεται από την επιστολή του Συμβουλίου ημερομηνίας 1ης Δεκεμβρίου 1989, (Τεκμήριο 1). Ουδέποτε δε αποτάθηκε σ' αυτό ενωρίτερα. Επομένως το Συμβούλιο υπολόγισε τα δικαιώματα υδατοπρομήθειας με βάση τους Κανονισμούς που ίσχυαν όταν η αιτήτρια αποτάθηκε κοντά τους για υδροδότηση τον Αύγουστο του 1989 και σαν αποτέλεσμα το παράπονο της δεν μπορούσε να ευσταθήσει. Επιπλέον η γνωστοποίηση των δικαιωμάτων υδατοπρομήθειας που έγινε προς το Δήμο Στροβόλου σαν αρμόδια Αρχή ήταν απλά πληροφοριακού χαρακτήρα η δε εκτελεστή απόφαση του Συμβουλίου έναντι της αιτήτριας ήταν όταν αυτή αποτάθηκε κοντά τους για υδροδότηση στις 9 Αυγούστου 1989.

Σε απάντηση των πιο πάνω η αιτήτρια πρόβαλε τον ισχυρισμό ότι οι πιο πάνω Κανονισμοί δεν προβλέπουν ούτε υποδηλούν ότι ο υπολογισμός των δικαιωμάτων γίνεται όταν ο αιτητής υποβάλλει αίτηση στο Συμβούλιο, και ότι η μέχρι τότε πρακτική που ακολουθείτο δεν επέ-

5 τρεπε την προβολή του ισχυρισμού αυτού που παραβιάζει την αρχή της χρηστής διοίκησης, όπως αυτή καθορίζεται στο Διοικητικό Δίκαιο. Αυτή είναι η υποχρέωση των διοικητικών οργάνων να ασκούν την αρμοδιότητα τους σύμφωνα με το περί δικαίου αίσθημα που επικρατεί ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλές δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή τους προς τις επικρατούσες συνθήκες και απαιτήσεις. Και ότι δεν απαιτείται οποιαδήποτε αίτηση από τον αιτητή απ' ευθείας προς το Συμβούλιο.

15 Πριν προχωρήσω στην εξέταση των υπολοίπων θεμάτων θα πρέπει να αναφερθεί εδώ ότι δεν έχει αποδειχτεί οποιοδήποτε θέμα πρακτικής από την αιτήτρια πάνω στην οποία έπεφτε το βάρος της αποδείξεως και εν πάση περιπτώσει ο τερματισμός μιας τέτοιας πρακτικής, δεν αποτελεί παράβαση οποιασδήποτε γενικής αρχής διοικητικού δικαίου (*Panos Lanitis and Sons v. The Republic* (1973)3 C.L.R. 667.)

20 Προς υποστήριξη της πιο πάνω θέσης έγινε αναφορά στην υπόθεση *Argyrou and Others v. The Republic of Cyprus* (1983)3 C.L.R. 474, στην οποία στη σελίδα 479 αναφέρεται:-

25 "The usual procedure for the examination of applications for division was followed and the file was referred, inter alia, to the Water Board of Nicosia.

30 This is necessary in view of the provisions of ss. 3 and 9, as amended by Law 13/74 of the Streets & Buildings Regulation Law, Cap. 96. At its meeting of 10.9.81 the Water Board of Nicosia declined to accept, for the time being, the application of the applicants due to dearth of water and as the property was situated outside the area of the Water Board."

35 Αναφορικά με την υπόθεση αυτή θα μπορούσε να λεχθεί ότι τα γεγονότα ήταν τελείως διαφορετικά και εν

πάση περιπτώσει η απάντηση του Συμβουλίου στην αίτηση των αιτητών στην υπόθεση εκείνη και στο Συμβούλιο μεταγενέστερα από τον Υπουργό Εσωτερικών προς την αρμόδια Αρχή στην οποία υποβλήθηκε η αίτηση διαχωρισμού των αιτητών ήταν αρνητική και επομένως δεν μπορούσε να εκδοθεί άδεια διαχωρισμού μια και δεν υπήρχε επαρκής και κατάλληλη προμήθεια ύδατος όπως προβλέπει το άρθρο 9 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, Κεφ. 96, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο Αρ. 13 του 1974.

Έγινε επίσης παραπομπή στην υπόθεση *Pamboris and Another v. The Republic of Cyprus* (1986)3 C.L.R. 877, η οποία και πάλιν διακρίνεται από την παρούσα υπόθεση γιατί τα θέματα που ηγέρθησαν σ' αυτή ήταν τελείως διαφορετικά.

Κατά την κρίση μου στην υπό εξέταση υπόθεση δεν τίθεται θέμα ανακλήσεως οποιασδήποτε προηγούμενης εκτελεστής πράξης, και επομένως το εγειρόμενο νομικό θέμα είναι κατά πόσο τα δικαιώματα υδροδότησης υπολογίζονται κατά το χρόνο της καταβολής του τιμήματος που είναι και ο πραγματικός χρόνος υδροδότησης ή σε οποιοδήποτε προγενέστερο χρόνο κατά τον οποίο εξετάζεται το θέμα της δυνατότητας υδροδότησης και ο υπολογισμός των δικαιωμάτων τα οποία θα απαιτηθούν.

Έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η διαβίβαση μιας αίτησης διαχωρισμού οικοπέδων από την αρμοδία Αρχή κάτω από τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, προς το όργανο που υποδεικνύεται σε αυτή, ότι θα προσφέρει την υδροδότηση, δεν καθορίζει και τα δικαιώματα τα οποία θα καταβληθούν από ένα αιτητή στον προμηθευτή του ύδατος αλλά απλώς πιστοποιεί την ικανοποίηση της απαίτησης της σχετικής διάταξης του πιο πάνω Νόμου για την ύπαρξη υδατοπρομήθειας και όχι για τον καθορισμό των δικαιωμάτων τα οποία θα καταβληθούν σύμφωνα με τους ισχύοντες Κανονισμούς κατά το χρόνο που η υδροδότηση θα γίνει.

5 Στην υπό εξέταση περίπτωση η αιτήτρια αποτάθηκε στο Συμβούλιο για υδροδότηση των οικοπέδων της τον Αύγουστο του 1989 και επομένως ο υπολογισμός των δικαιωμάτων ορθά έγινε με βάση τους Κανονισμούς που ίσχυαν το χρόνο εκείνο, δηλαδή αυτοί που περιέχονται στην Κ.Δ.Π. 132/88 που προβλέπουν £600 ανά οικόπεδο.

10 Γιατί είναι νομολογημένο ότι μια διοικητική απόφαση διέπεται από το δίκαιο που ισχύει κατά το χρόνο λήψεως της νοουμένου ότι δεν υπάρχει παράλογη καθυστέρηση από τη διοίκηση στην εξέταση της σχετικής αίτησης. (Βλέπε *Kouyoumdjian (Properties) Ltd., v. Strovolos Municipality* (1987)3 C.L.R. 763 και *Christodoulides and Others v. The Republic* (1987)3 C.L.R. 868, στις οποίες γίνεται αναφορά μεταξύ άλλων στις υποθέσεις *Lordos v. The Republic* (1968)3 C.L.R. 427 και *Loiziana Hotels Ltd., v. Municipality of Famagusta* (1971)3 C.L.R. 466.

15 Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Επικυρώνεται η επίδικη απόφαση. Δεν γίνεται όμως οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.